

"THE HOLWELL EXPERIENCE"
Drie weken met Marcia Karp en Ken Sprague.

door Karin Rekvelt

Zondag 21 juli 1996 16.20 uur, Holwell International Centre for Psychodrama and Sociodrama, Barnstaple, Devon in Engeland.

"How can you expect the sun not to shine?"

Dit is één van de fantastische zinnen die alleen tijdens een psychodrama ontstaan. Hoe kan je van de zon verwachten dat ie niet schijnt? Het ging om een gesprek tussen een vrouw met god.

In het theater van het Holwell-instituut hangt een bord waarop vermeld staat dat alles wat besproken wordt binnen de muren van het theater, vertrouwelijk is. Toch zal ik enigszins proberen een impressie te geven van de tijd die ik hier in het Holwell-centre doorbreng. Op dit moment bevind ik me in de tuin van Holwell. Het is mooi weer en er heerst een zalige stilte. De witte duiven koeren zacht en de hond ligt te slapen. Het is zondag en Marcia Karp en Ken Sprague bereiden de volgende kursusweek voor. Marcia en Ken zijn ervaren psycho- en sociodrama directors en schrijvers in het boek *Inspiration and Technique* dat ik in het vorige bulletin heb besproken.

Ik volg hier een intensive summercourse van drie weken, waarvan ik er nu twee heb gedaan. We werken elke dag van 10.00 uur tot 13.30 uur en van 15.00 uur tot 19.00 uur. De tijden variëren al naar gelang de gebeurtenissen. Zaterdag en zondag zijn vrij en vindt er een uitwisseling plaats van deelnemers. Sommigen komen en sommigen gaan. Ik behoor tot 'de harde kern' die drie weken achtereen

de courses volgt.

Mijn behoefte was om goed getraind te worden in psychodrama en om een langdurig proces te volgen. Ik kwam hier om over mezelf te leren en over anderen en om te leren regisseren. Ook had ik behoefte om vakgenoten, dat wil zeggen psychologen, psychiaters en therapeuten, te ontmoeten om met hen ervaringen uit te wisselen. Ik wilde meer te weten komen over de stand van psychodramazaken in de wereld.

In de eerste week bestond de groep uit 11 deelnemers uit verschillende landen: Noorwegen, Brazilië, Oostenrijk, Engeland, Zwitserland, Macedonië en ikzelf uit Nederland. We hebben hard gewerkt aan thema's als eenzaamheid, pijn gedaan worden en woede jegens ouders. Ik was al snel protagonist en heb het als een genot ervaren om zo goed ondersteund te worden in alle tijd en in alle ruimte. Ik ben vele malen auxiliary geweest en het dubbelen vond spontaan en veelvuldig plaats. De methodiek is de klassieke, echter in een iets andere opzet dan ik geleerd heb bij Renée. Bij de start doen we wel aan warming-up, maar niet aan de hand van het zoeken naar het focale thema. Als er eenmaal een protagonist is gekozen dan wordt wel een 'contract' gesloten waarin het te onderzoeken probleem geformuleerd wordt.

Dit contract dient als leidraad voor het gehele psychodrama. Het psychodrama vindt uitvoerig plaats waarin veel aandacht wordt besteed aan de scène-setting en waarbij actief wordt gewerkt met role-reversals (rolwisseling). Vervolgens wordt

er geshared, waarbij ieder zijn/haar zegje kan doen. De wijze van sharen verschilt van die van de school voor psychodrama, met dien verstande dat de groepsleden zich richten tot de protagonist met hun eigen ervaring. Er wordt hierbij niet eerst ge-deroled. Dit vindt vanuit de groepsleden zelf plaats op het moment dat zij zelf willen. Na de sharing is er pauze, waarna de processing volgt waarbij de wijze van directing wordt besproken en specifieke feedback wordt gegeven en ontvangen.

In de tweede week hebben zich andere landen toegevoegd: Wales, Schotland, Israël en Zweden. Dit keer staan man-vrouw kwesties centraal, wederom woede jegens ouders en de eenzaamheid die daarbij hoort. In deze week word ik gevraagd om director te zijn. Het is mijn eerste engelse directing en ik wordt gesuperviseerd door Ken. We bespreken van te voren de procedure, zoals dat ook in de eerste week gebeurde bij studenten die wilden regisseren. Supervisie wordt hier door Marcia en Ken maximaal geboden. Dit maakte dat ik de stap tot het regisseren durfde te zetten. Ik heb immers nog niet veel ervaring als director. Tijdens het processen kreeg ik te horen dat ik het goed had gedaan, gezien mijn weinige ervaring. Als ik echter al 200 maal geregisseerd zou hebben, zou ik een 'louzy job' geleverd hebben. Het is maar hoe je het bekijkt. Ik ondervond veel support van de medestudenten en het was een waanzinnig leerzame ervaring.

In de derde week komen er deelnemers uit Italië en Tsjechië bij en een aantal vakgenoten gaan naar huis. Het heeft nogal wat gevolgen voor het verloop van de training: er zijn nu meer mensen die voor het eerst kennismaken met psychodrama. De uitvoerige psychodrama's die in de eerste twee weken centraal stonden zijn nu zeldzaam. We doen meer oefeningen waarbij we gebruikmaken van voor-

werpen in de ruimte en we maken tekeningen van elkaar om goed te leren observeren. Aan de ene kant vind ik het jammer dat we het niveau van de eerste twee weken niet bereiken. Aan de andere kant is het een leerzame ervaring om te beseffen dat we niet verder kunnen reiken dan de groep zelf aankan. Ik ontwikkel prompt een midden-oor-ontsteking en dat overschaduwde deze laatste week. Tijd voor bezinning.

Mijn verwachtingen hier in Holwell zijn ruimschoots voldaan. Ken en Marcia zijn inspirerende mensen en zeer ervaren trainers en supervisors. Ik heb vakgenoten ontmoet, waaronder psychologen, een psychiater en therapeuten. De ontmoeting met cliënten was zeer inzichtgevend. Ieder was een gelijkwaardig lid van de groep, waarbij met respect en betrokkenheid met elkaar werd omgegaan. Psychodrama blijkt een zinvolle methodiek te zijn om te bereiken dat mensen diepgaand inzicht in zichzelf krijgen met behulp van de kracht van de overige groepsleden en onder leiding van een regisseur.

Het bleek goed mogelijk in dit internationale gezelschap relevante persoonlijke ervaringen te creëren en uit te wisselen. De uit het jaar 1200 stammende farm Holwell, gelegen in de landerijen van Devon en met een eigen theater opgedragen aan Zerka Moreno, vormt een bijzondere setting waar ik hoop nog vaker terug te keren.

